

Notes & Films

histories que sonen

UNA COSA RARA
ENSEMBLE

ideal per
a auditoris,
teatres, cinema a la
fresca, mostres de
cinema, etc.

Sinopsi

Llums, càmera, clarinets... i acció!

Tres músics, un projector i una pantalla per explicar-vos tres històries que sonen!

Notes&Films uneix música i cinema al servei de tres històries d'èpoques diferents. La primera us transportarà al temps de les perruques i els palaus a través d'un curtmetratge d'animació; la màgia de la segona ens transportarà a un món de fantasia; i a la tercera us hi reconeixereu de seguida perquè retrata el nostre temps.

Quan s'apaguin els llums tres clarinets posaran veu als personatges amb la música de Mozart, Satie, Glass...

Llums, càmera, clarinets.... i acció!

Programa

1a part: *Infidelitat i disfresses*

Basada en l'òpera de W.A. Mozart i Lorenzo da Ponte *Così fan tutte*.

Guglielmo i Ferrando són dos amics que parlen sobre l'amor i la fidelitat de les seves futures esposes, Fiordeligi i Dorabella. Enmig de la conversa apareix el dubte: "Estàs segur que la teva promesa et seria fidel encara que tu no hi fossis?". I és clar, a l'altre això no li fa ni mica de gràcia i de seguida li respon amb vehemència que sí, que li seria fidel, que ella mai li fallaria... Ah, però... es queda amb un punt de desconfiança. El punt just perquè comenci una història d'infidelitat i disfresses...

Berta Monsó vídeo

Wolfgang Amadeus Mozart música*

Intermedi: *La gàbia del lleó* de la pel·lícula *The Circus*.

Fugint de qui sap què Chaplin acaba tancat a la gàbia del lleó... Com se'n sortirà?

Charles Chaplin vídeo

Scott Joplin música*

2a part: *La cigale et la fourmi* La cigala i la formiga

Una pel·lícula de Ladislav Starevich sobre la fable de La Fontaine.

La cigala es passa els estius cantant i ballant mentre la formiga, treballadora de mena, es prepara per quan arribi l'hivern. I, és clar, com passa cada any, l'hivern arriba i sorprèn la cigala amb el rebost buit i la formiga amb el rebost ben ple. Aquesta és una fable antiga, que potser ens l'han explicat mil i una vegades, però la màgia d'Starevich i la música de Satie la convertiran en un tresor pels sentits!

Ladislav Starevich vídeo

Erik Satie música*

Intermedi: *Mala sort* de la pel·lícula *The goat*.

Diuen que tirar una ferradura de cavall porta bona sort...

Buster Keaton vídeo

Scott Joplin música*

3a part: *Things Fall Apart* Tot s'ensorra

Aquesta és una història de la pèrdua i de com, en les seves conseqüències, hom intenta trobar una raó darrere del que ha succeït. És en la naturalesa humana on resideix la necessitat de buscar respostes i explicacions. És difícil entendre com quelcom que semblava tan real i etern pot simplement desaparèixer sense causa aparent i passem hores i hores sobre-analitzant el passat, fins que tot es consumeix.

Joel Plaja vídeo

Philip Glass música*

Bis: *Mariza*

La història d'un ruc tan gandul com simpàtic.

Constantine Kristallis vídeo

Mikis Theodorakis música*

*Totes les músiques estan arranades per l'Ensemble Una Cosa Rara menys les peces de Scott Joplin que estan arranades per Bill Holcombe.

La proposta

Notes&Films és a la vegada un concert i una sessió de cinema. Una proposta que combina aquests dos llenguatges per explicar al públic històries a partir dels sons i les imatges.

Partint de curtmetratges que exploren tècniques cinematogràfiques diverses com l'animació en *stop-motion*, el cinema en blanc i negre o el vídeo digital, l'Ensemble Una Cosa Rara ha omplert les històries de sons a partir de músiques d'èpoques molt diferents: classicisme, impressionisme i minimalisme, arranjades per a trio de clarinets.

Així doncs, a **Notes&Films**, música i imatge es troben per explicar-nos històries que ens faran somriure, inquietar, emocionar, gaudir... Curtmetratges d'estils molt diferents acompanyats de música d'estètica molt diversa amb un denominador comú: són històries que sonen. Històries que s'expliquen sense paraules, només amb **Notes&Films**.

Durada de l'espectacle: 60' sense pausa

Necessitats tècniques: projector i pantalla

Aquest espectacle es pot adequar a tota mena d'espais: sales de concerts, teatres, cinemes, patis, etc. En el cas d'espais a l'aire lliure s'haurà de contemplar la possibilitat d'utilitzar amplificació pels instruments.

Per saber-ne més

Notes

Infidelitat i disfresses

El trio de corni di bassetto

A finals del s. XVIII el trio de corni di bassetto no era pas una cosa rara. De fet fins i tot podem dir que era una formació força habitual a la zona de bohèmia. Prova d'això és que es conserva força repertori per a aquesta formació (Martín i Soler, Nudera, Drusechetzky, Mozart, etc.).

Les raons d'aquesta popularitat es deuen bàsicament a dos aspectes. D'una banda l'econòmic: mantenir tres músics era molt més econòmic que mantenir tota una orquestra. D'altra banda, musicalment la formació donava molt de si (Mozart ens ho demostra amb la qualitat dels seus tríos) i per tant amb poc pressupost es podia gaudir de música d'alta qualitat.

El repertori d'aquesta formació es pot dividir en dos grups: els arranjaments d'òperes d'èxit i el què podríem anomenar repertori particular (totes aquelles obres pensades i escrites originalment per a la formació). Mozart, per exemple, els va dedicar algunes peces.

A **Notes&Films** l'Ensemble Una Cosa Rara proposa un primer curtmetratge basat en l'òpera *Così fan tutte* de Mozart on la música que l'acompanya són arranjaments d'algunes àries de l'òpera així com algunes de les *25 peces* per a tres corni di bassetto de Mozart.

La cigala i la formiga

Satie, el fonometògraf

Satie defugia definir-se com a músic i preferia autoanomenar-se "fonometògraf" (qui destria i escriu els sons). Els sons "escrits i destriats" de petites peces de la seva etapa com a pianista de cabaret (com "Jack in the box") han servit per acompanyar la màgia del curtmetratge de Ladislav Starevich.

Entre l'obra del compositor francès trobem diverses obres pensades per acompanyar cabaret, pantomima i fins i tot un projecte multimèdia anomenat "Sports et Divertissements" (del qual també en podem escoltar alguna peça) en que la seva música acompanyava les il·lustracions de Charles Martin.

Dos clarinets i un corno di bassetto donaran forma a la música de Satie, una formació poc usual però plena de possibilitats per explorar. La sonoritat del corno di bassetto l'apropa als clarinets a la vegada que el seu extens registre li permet separar-se'n i fer el paper de baix quan convé. Instruments que estan tan a prop i tan lluny a la vegada, com les mans del pianista!

Films

Una del s.XVIII

La primera història de **Notes&Films** ens trasllada directament als teatres d'òpera del segle XVIII a través d'una comèdia d'embolics del cèlebre llibrerista d'òpera Lorenzo da Ponte. "Infidelitat i disfresses" és una adaptació de l'òpera *Così fan tutte* realitzada per l'Ensemble Una Cosa Rara que es centra en les relacions d'amor entre els quatre personatges principals de l'òpera: Ferrando, Dorabella, Guillelmo i Fiordiligi.

La història es presenta a l'espectador en forma de curtmetratge de stop-motion, una tècnica d'animació que es basa en donar vida a objectes inanimats (ninots articulats, plastilina, joguines, etc.) a través de la manipulació manual fotograma a fotograma.

Una d'animals

Les faules són aquelles històries que ens fan somniar i que ens transporten a la infància. Sovint protagonitzades per animals, darrera una història aparentment naïf sempre amaguen una finalitat didàctica. És allò de "la moral de la història".

La Fontaine, un escriptor del segle XVI, es va dedicar a recopilar les faules d'Isop, entre d'altres i les va recollir en un llibre on s'explicaven en vers. La Cigala i la Formiga és només una de les moltes històries que La Fontaine es va fer seves.

A les mans de Ladislav Starevich, un dels pioners del cinema d'animació, la cigala i la formiga es converteixen en personatges reals que ens fan somriure i ens inquieten a parts iguals. Starevich sorprèn i captiva amb l'estètica dels seus curtmetratges, els quals han deixat petjada en directors de cinema actuals com Tim Burton.

Notes**Things
Fall Apart****El clarinet elèctric**

Al s.XX la música va evolucionar cap a un estil complex, ple de dissonàncies i, sovint, difícil d'escoltar per al públic. Enmig d'aquest panorama, va sorgir un nou corrent totalment oposat i liderat per personatges com Terry Riley, Philip Glass, Steve Reich o Michael Nyman.

Aquest nou estil, anomenat minimalisme, es basa en la repetició de motius senzills que creen una música aparentment estàtica però d'una gran bellesa, quasi meditativa. Una música amb estructures sovint obertes o que es defineixen pels mateixos intèrprets en cada concert.

Aquest nou estil ha fet fortuna especialment en el món del cinema i una bona prova és que el mateix Philip Glass ha escrit unes 50 bandes sonores de pel·lícules com *El show de Truman* o *L'il·lusionista* i Michael Nyman unes altres vuitanta!

Per interpretar aquestes músiques, què millor que un instrument dels nostres temps: el clarinet elèctric o EWI (*electric wind instrument*), un instrument que permet obtenir sons de tots tipus igual que un teclat elèctric, però que es toca bufant com si fos un clarinet!

Intermedis**Scott Joplin, el rei del rag-time**

Autor de més de 60 rag-times compostats entre 1896 i 1917, és el primer nom que ens ve al cap quan parlem d'aquest gènere. Música escrita originalment per a piano i que sentirem arranjada per a dos clarinets i clarinet baix, i que encaixa com un guant a les escenes de Chaplin i Keaton.

Bis**Música tradicional grega**

La coneguda música de Mikis Theodorakis i una selecció de música popular grega arranjada per dos clarinets i clarinet baix acompanyen la simpàtica història del ruc "Mariza".

Films**Una del s.XXI**

La tercera pel·lícula de **Notes&Films** és un curtmetratge creat especialment per a l'espectacle, gravat amb una càmera fotogràfica i utilitzant la tecnologia digital.

Avui en dia, la gravació i edició de vídeo està a l'abast de tothom, ja sigui utilitzant càmeres de vídeo digitals, telèfons mòbils, càmeres de fotos, etc. Fixeu-vos si no en l'èxit de *Youtube*, on els vídeos són creats en la seva gran majoria per usuaris no professionals. Hi podem trobar des del vídeo familiar fins a la gravació d'un concert, passant per sèries creades expressament per ser emeses online o peces de videoart. El món digital i internet han facilitat i popularitzat la creació i distribució de contingut audiovisual; per posar un exemple, cada minut es pegen 100 hores de vídeo a Youtube! Evidentment no tots tenen un caràcter artístic...

Aquesta pel·lícula reflecteix aquest esperit per crear una experiència artística a través de la imatge digital.

Buster Keaton vs. Charles Chaplin

Un parell d'escenes de dos dels clàssics del cinema còmic en blanc i negre serviran d'intermedi perfecte entre les pel·lícules principals. La de Chaplin és de la pel·lícula *The Circus*, del 1928 i la de Keaton de *The Goat*, del 1921.

L'animació digital

Un curtmetratge actual a manera de bis per acabar l'espectacle amb un somriure als llavis... i fins i tot alguna riallada!

Currículums

L'**Ensemble Una Cosa Rara** neix amb l'esperit teatral de l'òpera *buffa* i amb la voluntat d'oferir concerts on la qualitat musical vagi acompanyada d'un ambient divertit i un interès de divulgació musical. És per això que agafa prestat com a nom el títol d'una òpera *buffa* de gran èxit del compositor valencià del segle XVIII Vicent Martín i Soler.

Des del 2007 han realitzat concerts arreu de l'estat així com a França, Bèlgica o Holanda. Han estat seleccionats en dues edicions del programa Spotlight on young musicians (Festival de Saintes 2008 i 2011) així com també per tocar a l'ANTIQUA 2010 (Fundació "La Caixa"), al Fabulous Fringe 2011 d'Utrecht i el Fringe del MAFestival de Bruges 2011. Han participat en cicles de música de cambra com "Música als jardins" (el Vendrell), "Concerts de Primavera" (Santpedor), "Música als parcs" (Barcelona), "L'un? L'altre? O tots dos!" (Granollers), "Musiquem Lleida" (Lleida), Festival de Música Clàssica Còclea (La Garriga), entre altres.

Han creat l'espectacle "CLARINETÀRIUM" que els ha dut a actuar per escoles de Catalunya així com a participar al "Festival de Música Antiga dels Pirineus" i al cicle de concerts familiars de la Fundació "La Caixa".

Desenvolupen una intensa activitat com a intèrprets en d'altres formacions de música de cambra com Nachtmusique, Stadler Trio, Ensemble Phillidor, BCN216, Ensemble Nü, Camerata XXI i Solistes de Santa Maria la Major. Així com també en el camp orquestral: Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, Orquestra del Teatre Lliure, Orquestra del Gran Teatre del Liceu, Orquestra Camera Musicae, Freiburger Barockorchester, Orquestra Barroca Catalana, Orquesta Barroca de Sevilla, Acadèmia 1750 o Orquestra de Cambra de Granollers.

Joan Plaja corno di bassetto, clarinet i clarinet elèctric (EWI) **Naüm Monterde** corno di bassetto i clarinet baix **Oriol Garcia** corno di bassetto i clarinet

Berta Monsó Purτί

L'especial interès i la curiositat per l'audiovisual porten Berta Monsó Purτί a començar la formació a la Universitat Pompeu Fabra amb els estudis de Publicitat i Relacions Públiques. Després d'un viatge per a Bòsnia Herzegovina juntament amb un grup de fotoperiodistes veu clar que ha de capbussar-se en el món del cinema. Cursa un màster de direcció de cinema i televisió a la Universitat Ramon Llull i un màster d'edició digital a la New York Film Academy, on troba la seva vertadera vocació: la de muntadora.

Actualment treballa de freelance en petits projectes que li permeten realitzar tot el procés videogràfic. També treballa com a muntadora a l'empresa Dorna Sports S.L.

vimeo.com/bertamonsopurti

Ladislav Starevich

Nascut el 1882, Starevich va ser nomenat director del Museu d'Història Natural de Kaunas, on va crear el primer documental amb insectes animats, convertint-se en un dels pioners de l'stop-motion i del cinema amb titelles. Va realitzar més de 60 films, utilitzant ingenioses tècniques, efectes i trucs, que encara ara sorprenen. Pare del cinema d'animació, podem veure clarament la seva influència en el treball de realitzadors actuals com Tim Burton.

Joel Plaja

Joel Plaja es un jove escriptor resident a Bristol, Anglaterra. Nascut a València, va viure a Tarragona abans de traslladar-se definitivament a Anglaterra. Va estudiar periodisme al "London College of Communication" i ha participat en la producció de molts curtmetratges. Aquest es el seu primer film mut. Degut als forts lligams familiars amb Catalunya, Joel està entusiasmat amb la seva col·laboració amb aquest projecte i molt agraït per l'oportunitat de projectar la seva pel·lícula a la seva terra natal.

Contacte

mail: ensembleunacosarara@gmail.com

web: ensembleunacosarara.com

facebook: [facebook.com/ensembleunacosarara](https://www.facebook.com/ensembleunacosarara)

youtube: [youtube.com/ensembleunacosarara](https://www.youtube.com/ensembleunacosarara)

Oriol Garcia - tel. 646 000 713

Naüm Monterde - tel. 679 865 403

Joan Plaja - tel. 616 163 123

Una cosa rara

